

třebíč stařečka

diplomová práce | rostislav stoklásek
ateliér klokočka-zdráhalová | fa čvut | ls 2017

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Ing. arch. Akad. arch. Jiřímu Klokočkovi a Ing. arch. Janě Zdráhalové Ph.D. za cenné rady a odborné vedení mé diplomové práce.

Rád bych také poděkoval vedení města Třebíče za poskytnutí podkladů a přínosné konzultace.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Rostislav Stoklásek

datum narození: 14. 09. 1991

akademický rok / semestr: 2016/2017 LS

ústav: 15119 (ústav urbanismu)

vedoucí diplomové práce: Ing.arch. Akad.arch. Ir. Jiří Klokočka, ggs UP

téma diplomové práce: Třebíč - Stařečka, transformace území zmizelé čtvrti
viz přihláška na DPzadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Stařečka je jedna z historických čtvrtí města Třebíče, která byla v 80. letech z velké části asanována. Tato asanace znamenala jednak nahrazení původní, historické struktury města čtyřproudovým dopravním průtahem, dnes málo využívaným autobusovým nádražím a parkovištěm, a jednak koncentrací velkoměřítkových nákupních center a služeb. Mimo jiné i tím vytvořila tato asanace nerovnováhu ve fungování městských struktur.

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasné a konkrétně specifikovaný stavební program

Cílem práce je doplnit městskou strukturu Stařečky tak, aby se dnes prázdné a málo využívané plochy opět zapojily do struktury širšího centra města a celá oblast získala rozpoznatelný městský charakter, který mu chybí. Součástí tohoto úkolu je také návrh konverze průtahu města z čtyřproudové dopravní tepny na městský bulvár s vazbou na své okolí, který bude sloužit nejen automobilům.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

- širší vztahy města, kontext, prostorové a funkční vazby (1:10 000)
- situace řešeného území 1:2000 (vymezení území, zakreslení současných vztahů v území, dopravního řešení, problémů, hodnot atd.)
- urbanistické řešení území 1:2000 (návrh prostorového a funkčního využití, uliční/stavební čáry, dopravní řešení, fázování projektu)
- urbanistický detail (1:500)
- vizualizace (celková axonometrie / nadhledová perspektiva / uliční perspektivy)

Podrobnosti zadání jednotlivých měřítek mohou být v průběhu semestru upřesněny po konzultaci s vedoucím diplomové práce.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

- model (1:1 000)
- portfolio projektu
- poster
- CD

Datum a podpis studenta

1.3.2017

Datum a podpis vedoucího DP

2.3.2017

Datum a podpis děkana FA ČVUT

13.4.2017

registrováno studijním oddělením dne

2.3.2017

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY**

AUTOR, DIPLOMANT: Rostislav Stoklásek
AR 2016/2017, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: TŘEBÍČ-STAŘEČKA, TRANSFORMACE ÚZEMÍ ZMIZELÉ ČTVRTI

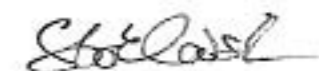
JAZYK PRÁCE: ČJ

Vedoucí práce:	Ing. arch Akad. arch. Ir. Jiří Klokočka, ggs UP	Ústav: 15119
Oponent práce:	doc. Ing. arch. Ivan Wahla	
Klíčová slova (česká):	doplnění města, zmizelá čtvrť, městské centrum, Třebíč	
Anotace (česká):	<p>Stařečka je jedna z historických čtvrtí města Třebíče, která byla z velké části asanována v průběhu 80. let a nahrazena technicistním řešením upřednostňujícím automobilovou dopravu. Diplomová práce navrhuje úpravu tohoto území tak, aby na jeho místě vznikla opět stabilní městská struktura složená z pojmenovatelných jednotek - ulice, náměstí, dům, blok. Nově navržené trasování průtahu prochází územím přirozeněji než dnes a vymezuje tři hlavní uliční fronty, které území přehledně uzavírají a vytvářejí ve svém středu prostor pro špalíček domů s terasou nabízející neformální městský prostor k posezení a korzování, který Třebíči dosud chyběl.</p> <p>V práci je kladen důraz na výraz a měřítko navrhovaných objektů, které reagují na rozdrobenou zástavbu velmi odlišných charakterů nacházející se v řešeném území. Navrhované objekty doplňují volné plochy tak, aby ze Stařečky vznikl opět jeden charakteristický celek.</p>	
Anotace (anglická):	<p>Stařečka is one of the historical neighbourhoods in Třebíč, most of it has been demolished in the 80's in order to apply a very technical solution for getting through this area by car. The thesis is proposing a solid structure composed of recognisable urban elements - street, square, house, block. New location of the main street is more natural towards the historical urban structure and is creating three main street fronts enclosing the area and creating place for a central block with a terrace offering an informal urban space for hanging out, that has been missing in Třebíč so far.</p> <p>The scale and expression of the houses is stressed out in the design, based on the surrounding fragmented structure of various buildings in the area. Proposed objects complete the the current structure with the intention to create a single characteristic unit again.</p>	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 25.5.2017

Prázdninová dobrodružství jsou tím neobyčejným obdobím, které v lidech zůstává na celý život. Směs volnosti, objevování, nudy, nových kamarádů, léta... otiskne nezapomenutelné vzpomínky. Ty moje jsou z Třebíče.

Poznal jsem tehdy plno kamarádů a společně jsme objevovali nová místa, v Třebíči i okolí. Nebylo to poznávání dospělého, vnímání celku a domýšlení souvislostí. Utkvěla místa, zážitky a pocity s nimi spojené. Útržky. Z náměstí, věže kostela, cukrárny, od řeky.

Jsou i místa, která neutkvěla. Nebylo totiž, co by z nich mohlo utkvět. Těch si člověk všimne až jako dospělý, až si dokáže domyslet to, co jim asi tak chybí. Jedním z těch míst je i třebíčská Stařečka. Rostlá městská struktura sousedící s centrem města, ustoupila autobusovému nádraží a čtyřproudovému průtahu městem. Nic víc tu není, nic víc k vnímání.

Rád bych navrátit do Stařečky místa, která se bude opět dát objevovat a zažívat. Místa jasně pojmenovaná - náměstí, ulice, plácek - a ukotvená v jednoduché trvalé struktuře.

řešené území

Tak jako je běžné, že v běhu dějin ve městech mizí různé věci, tak v Třebíči zmizela jedna z jejích čtvrtí - Stařečka - se středověkou vesnickou strukturou vklíněnou mezi řeku a strmé úpatí kopce. Byla to druhá nejstarší zástavba v Třebíči.

I města jsou živé organismy, které se neustále mění a podléhají vlivům své doby, často se tak děje bez povšimnutí. V Třebíči se však jednalo o radikální řez, jehož negativní následky jsou stále patrnější. Zbouráním Stařečky vzniklo velké prázdno, prostor bez vlastností a charakteru, který nevytváří žádný dojem. Jedná se o typ prostoru známý spíše z městských periferií.

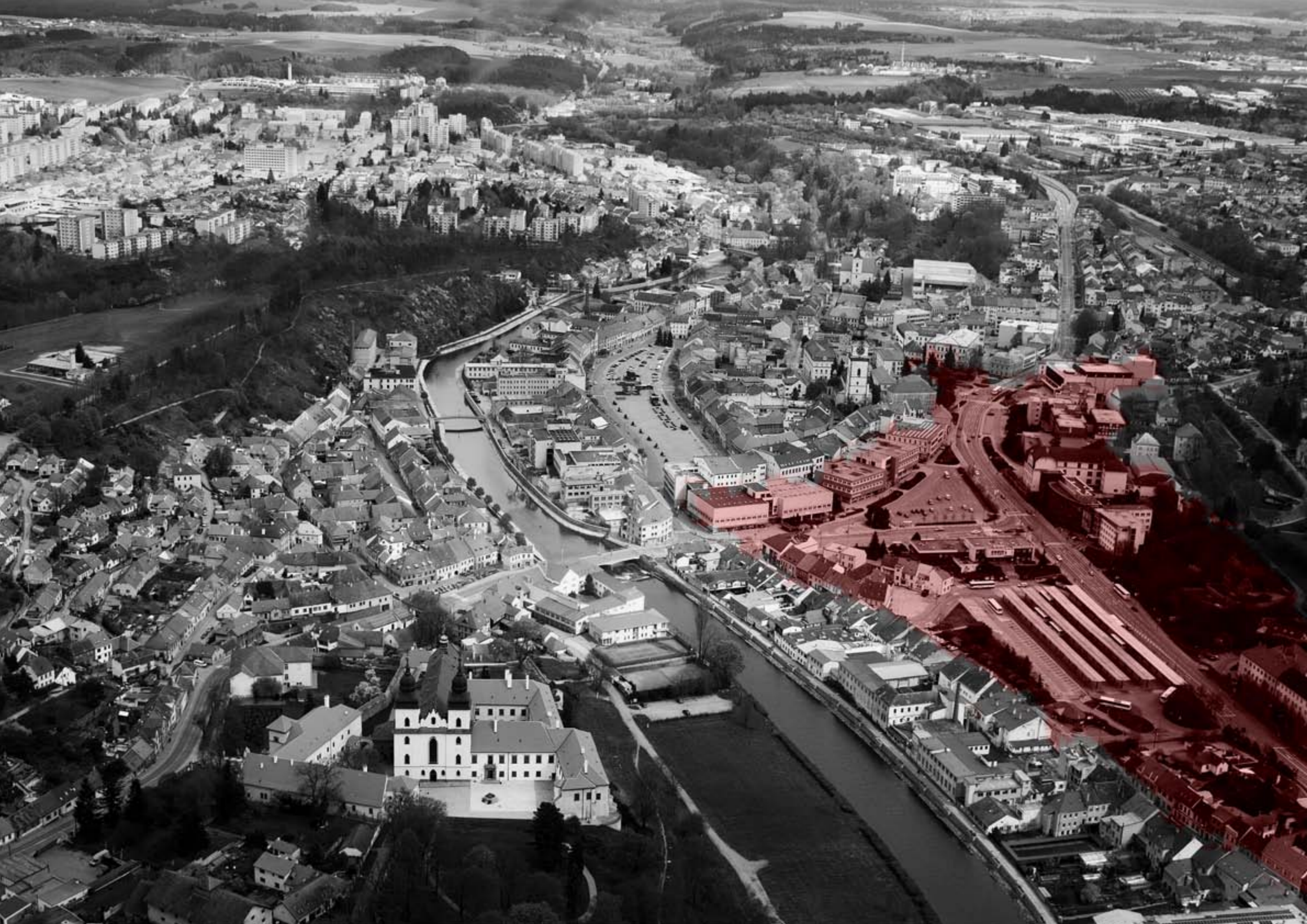
Stařečka však není periferie, ale středověké předměstí Třebíče. Mívala vlastní náves i svérázný charakter vycházející z výrazné morfologie. To vše zmizelo, zůstalo prázdno, po jeho okrajích jsou patrné jen připomínky zmizelého města ve formě ubouraných bloků a částí uličních front.

1947

2014

neadekvátní náhrada

Místo asanované čtvrti nikdy nepřišla adekvátní protihodnota. Výrazně technicistní řešení přineslo jen vyřešení problému průjezdu městem a z dnešního pohledu předimenzované autobusové nádraží. Vzniklo i několik nových staveb, zčásti reprezentativních - kino (nejkvatlinější objekt, dokončený až v 90. letech), OV KSČ, zčásti praktických - obchodní domy a výpravní budova autobusového nádraží. Patrná je na nich snaha o velkoměstský charakter - každá stojí na místě několika zbouraných městských domů, stavební čáru dodržují jen přibližně, jsou spíše zahleděné do své monumentality a důležitosti. Jejich dojem se však volně rozpouští v prázdném prostoru po zbouraném městě a dopomáhají tak k nepřehlednosti celého území.

1947

1983

2017

asanace

Asanace probíhala v roce 1983 a předcházela vybudování nového průtahu městem a autobusového nádraží. Pravdou je, že stísněné uličky Stařečky i tehdejšímu automobilovém provozu nestačily a situaci bylo třeba řešit. Návaznost měla asanace i na stavbu jaderné elektrárny Dukovany. Kvůli ní se do Třebíče přistěhovalo 12 000 nových obyvatel, pro které bylo třeba vybudovat novou občanskou vybavenost. Původní plány počítaly s asanací mnohem většího území, další fáze se však nestihly zrealizovat.

1947

2014

katastr

V podstatě všechny prázdné plochy řešeného území jsou v majetku města Třebíče, případně kraje nebo státu.

- pozemky v rukou státu / kraje / města
- řešené území

územní plán

Platný územní plán současný stav v podstatě konzervuje. Většina řešeného území je v územním plánu vedena jako oblast se smíšenými funkcemi centra, včetně malé části vedené jako návrh stejné funkce. Autobusové nádraží je zaneseno ve svých současných rozměrech.

- smíšená funkce centra/stav
- smíšená funkce centra/návrh
- Br/bydlení - rodinné domy
- městská památková zóna
- Parkovací plochy
- Pg/parkovací garáže
- G/řadové garáže
- AN/autobusové nádraží
- Zp/parky
- hlukové pásmo komunikací

analýzy

Třebíč je bývalým okresním městem ležícím uprostřed Vysočiny v hlubokém údolí řeky Jihlavy.

Nejbližšími velkými městy jsou Brno a Jihlava, vzdálené 50, resp. 30 kilometrů. Třebíčí však neprochází žádná významná dopravní tepna, dostupná je pouze po silnici první třídy, rozšíření není v dohledné době plánováno. Investice však proudí do kvalitnějšího vlakového spojení do Brna, kam teď cesta trvá 45 minut.

V Třebíči žije téměř 40 000 obyvatel, jejich počet však v posledních letech stabilně klesá. Město se profiluje jako místo pro klidný rodinný život blízko přírody a krajiny. Největší poptávka je v posledních letech po rodinných domech, která se projevuje v klasické satelitní zástavbě na okraji města.

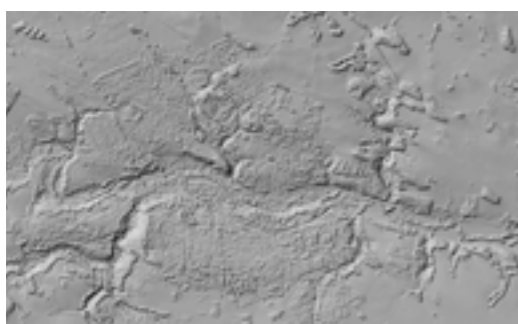
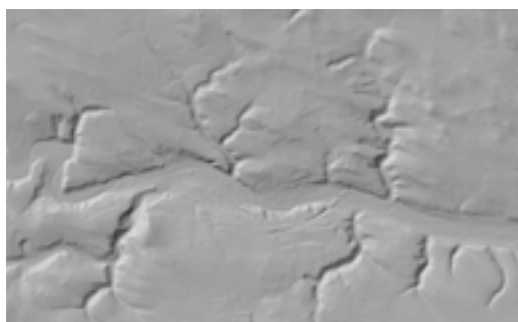
Největší zaměstnavatelé v Třebíči jsou strojíren-

ské a zemědělské firmy, zaměstnanost v terciérním sektoru zajišťují převážně malé firmy o několika zaměstnancích, tomu odpovídá i velikost pronajímaných kanceláří.

Aktuálně se město snaží zkvalitnit podmínky pro návštěvníky města, kteří se přijedou podívat na baziliku a židovské město, památky zapsané na seznam světového kulturního dědictví. Kromě nedostatečné kvality nabízených služeb je jedním ze zásadních problémů také neatraktivita území Stařečky, která leží v přímém sousedství těchto památek.

Kromě automobilové dopravy funguje v Třebíči i autobusová doprava s patnáctiminutovými intervaly ve špičce. Vzhledem k velikosti města je velmi významnou alternativou pěší pohyb, téměř polovina města je dostupná z centra za čtvrt hodiny.

**fenomén:
morfologie**

Jedna z přírodních daností, která naprosto zásadním způsobem utváří celkovou podobu Třebíče, je morfologie terénu, ve kterém leží. Poměrně hluboké, ale také pro město dostatečně široké údolí Jihlavy se do okolní krajiny zakusuje příkrými a úzkými údolíčky, kterými se město začalo rozrůstat, když došlo místo u řeky. Moderní výstavba se pak téměř výhradně odehrávala na plošinách nad údolím, což výrazně posiluje rozdíl ve vnímání nového a starého ve struktuře města.

Třebíč na začátku 18. století

**fenomén:
dominanty**

Jednou z největších hodnot Třebíče z hlediska identifikace a orientace ve městě jsou dvě naprosto nezpochybnitelné dominanty. Velmi charakteristický tvar kláštera a hlavně městské věže je snadno rozpoznatelný, navíc díky jejich umístění terénu jsou vidět z velké části města a uplatňují se i v průhledech z okolní krajiny.

**fenomén:
doprava**

Veškerá tranzitní doprava proudí v současné době skrz město, v nejvytíženějším místě, kde se sbíhají hlavní městské tepny, se intenzita dopravy pohybuje mezi 15 a 20 000 aut za den. Je však třeba dodat, že se nejedná o konstantní proud automobilů, intenzita dopravy výrazně kolísá podle denní doby, mnohem více než ve velkých městech. Největší špička trvá přibližně hodinu a půl, začíná ráno v 7 hodin a odpoledne v 15:00. Zbytek času se z průtahu městem stává velmi klidná ulice, vypínají se semaforey a jeho dálniční charakter působí velmi nepatřičně.

hlavní tahy dle intezity dopravy (měření 2010)

hluková zátěž (měření 2012)

fenomén: charakter zástavby

Výrazné skoky v charakteru zástavby jsou tím, co oblast Stařečky odlišuje od jakýchkoliv jiných předměstí, středověkých i současných. Výrazná morfologie měla za následek to, že město, které tu stálo, bylo sice velmi kompaktní, ale nebylo souvislé a homogenní. Typické byly odhalené štíty, nenavazující uliční čáry a různé velikosti domů.

Třebíč byla od renesance v zásadě chudé město a jeho hranice se začaly posouvat až na začátku 20. století. Úplně zde tedy chybí vrstva měšťanských domů z 19. století, která středověké předměstské čtvrti nahrazovala. K tomu se přidal faktor nepřekonatelných přírodních hranic zástavby, které omezily růst Stařečky v podstatě ve všech směrech, středověká podoba i se svými tehdejšími hranicemi tak byla konzervovaná až do asanace v roce 1983. Volný prostor, který po asanaci vznikl, lemuje naprosto protikladné typy zástavby. Na straně strmých údolí jsou to domky venkovského charakteru přímo navazující na okolní les, u řeky je to řadová zástavba bývalé návsi, směrem k centru stojí nově vybudované stavby velkoměstského charakteru.

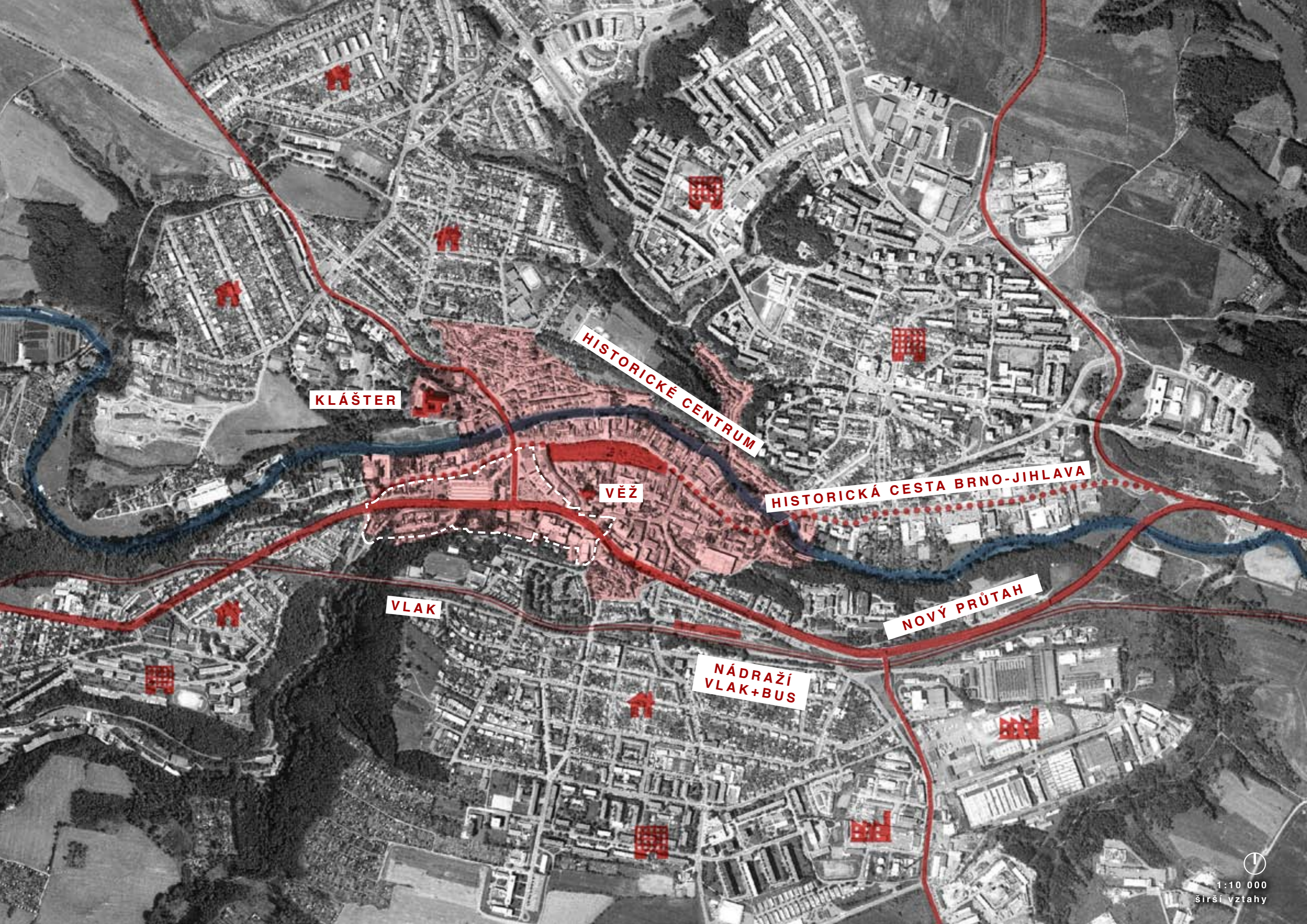
hranice města v roce 1830, 1947 a 2017

**fenomén:
historie**

Heterogenita Třebíčské zástavby se projevuje také v rovině jednotlivých historických center, mezi něž patří i Stařečka. Tato čtyři centra postupně vznikala v údolí řeky Jihlavy, jedná se o klášter a tři městské celky, jejichž odlišnost je způsobena různými podmínkami a záměry při jejich zakládání. Dodnes jsou jasně patrná a každé má nezaměnitelný charakter. Chybějící historická substance Stařečky se stává výrazným nedostatkem ve skládáče historického centra Třebíče.

čtyři historické celky tvořící Třebíč

KLÁŠTER

HISTORICKÉ CENTRUM

VĚŽ

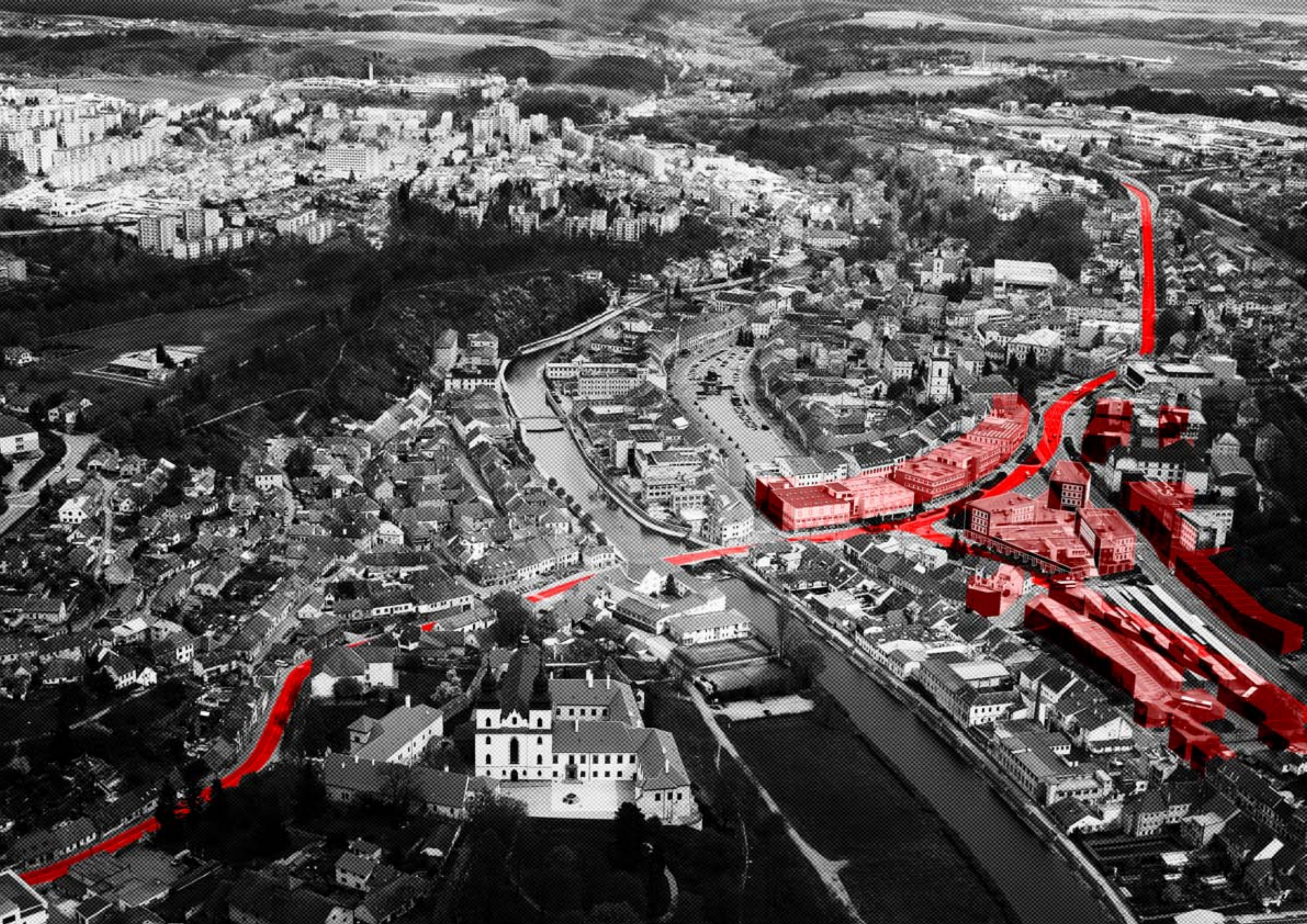
HISTORICKÁ CESTA BRNO-JIHLAVA

VLAK

NÁDRAŽÍ
VLAK+BUS

NOVÝ PRŮTAH

n á v r h

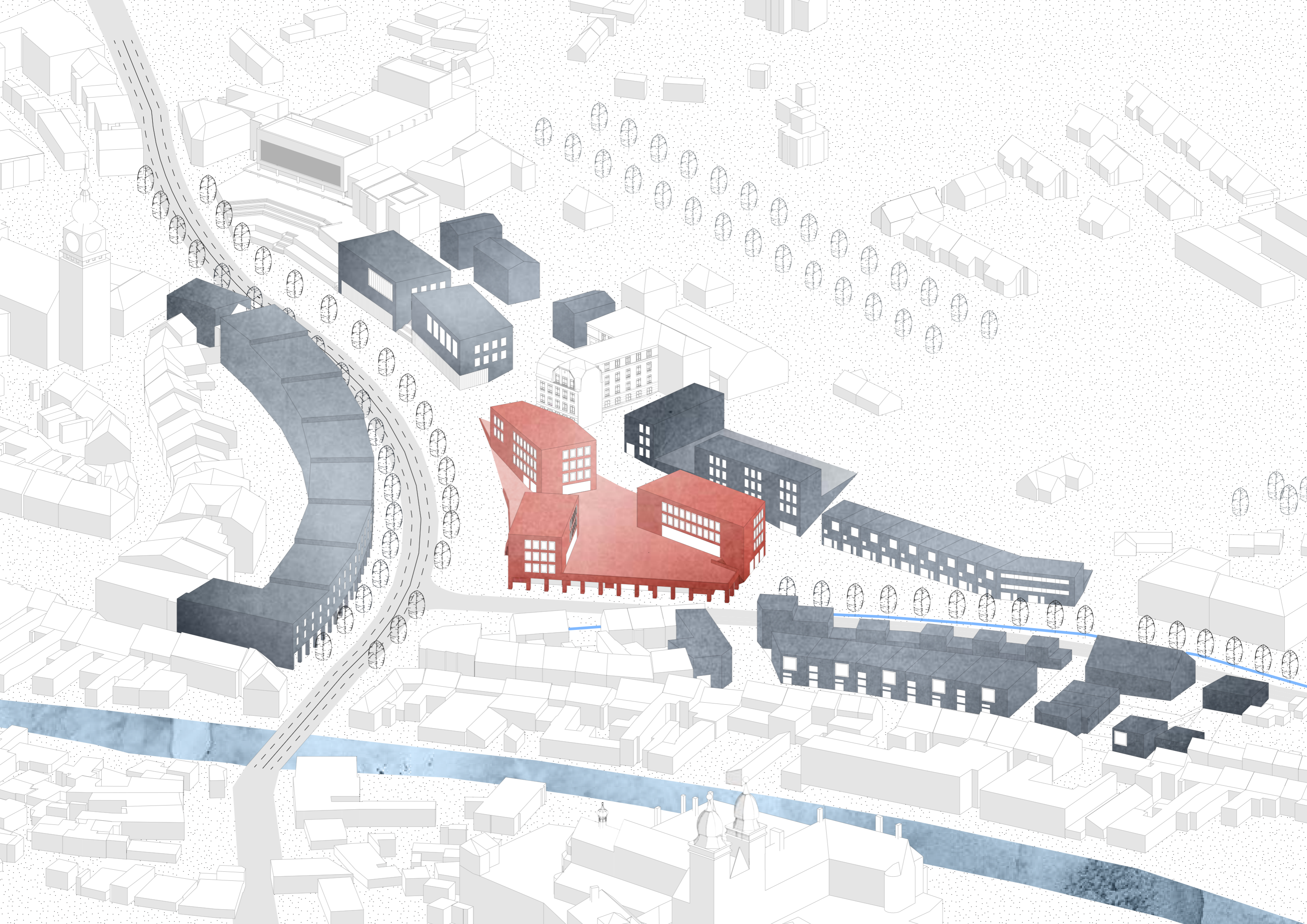

1:6000
stav

1:6000
návrh

stav uličního prostranství

návrh uličního prostranství

funkce

Vzhledem k tomu, že se jedná o širší městské centrum, nejsou na jednotlivé objekty kladeny dogmatické funkční nároky. Centrum je živá oblast, která je typická svou schopností adaptovat se dle aktuálních potřeb a nová zástavba by v tomto měla centrum města doplňovat. Navrhované funkční využití objektů vychází především z měřítka a charakteru staveb určeného jejich kontextem.

Špalíček s neformálním prostorem městské terasy, výhledem na městské dominanty a promíchanými funkcemi uvnitř.

Městské bydlení v domech se zahradou.

Kanceláře pro 1-5 lidí, po větších není poptávka.

Bulvár s převýšeným obchodním loubím.

Reprezentativní zázemí kulturního života Třebíče.

Plné město

Potřeba nového vyřešení je zřejmá. Z jednoho prázdného prostoru musí vzniknout plné město, složené z pojmenovatelných částí - blok, náměstí, ulice. Jen tak může opět získat charakter, vytvářet místa, vztahy a napětí.

Nesmí dojít k vytloukání klínu klínem. Přijít s další velkou vizí, že zde vznikne přesně toto a bude hotovo způsobí nutnost stejné nápravy příští generací. Rozložení jednoho existujícího prázdna do městotvorných skladebných prvků vytvoří urbanistickou kostru. Na její adaptaci a naplnění podle svých potřeb bude mít každá doba právo, kostra samotná by však měla těmto potřebám odolat a zásadně se neměnit.

Zajistí se tím kontinuita vývoje. V dnešní podobě je jednotkou určenou k adaptaci celé několikahektarové prázdna. Při fungující urbanistické struktuře se skladebnou jednotkou stává blok nebo jeho část, jedna ulice nebo jedno náměstí, tedy nepoměrně menší část. Změny v území jsou tím plynulejší a mají menší dopad, opět se objevuje mnohvrstavnatost.

Mantinely

Úkolem se tedy stává nová městská struktura. Je třeba začít vnímat přirozené mantinely, vlivy a vstupy města, ale i limity současného stavu, které se už nedají změnit.

Ze všech určujících faktorů podoby měst se v Třebíči nejvíce uplatňuje morfologie terénu, stává se přímo fenoménem. Strmé údolí řeky Jihlavy svírá historické centrum města. Na ostrohu pevně stojí bazilika s klášteřem, na protějším břehu nad historickým náměstím se tyčí 75 m vysoká městská věž, dvě městské dominanty, které Třebíč kotví ke svému místu. Strmé

svahy údolí se uplatňují v každém průhledu městem a vytvářejí přirozené hranice. Trasování ulic a sídelní struktura zvláště historické části velmi přesně odpovídají tomuto fenoménu, zvláště nápadné jsou extrémě dlouhé a úzké bloky rovnoběžné se řekou.

Ve Stařečce se morfologické mantinely propisují velmi zřetelně. Prostor vyplněný městem mezi strmým svahem údolí a korytem Jihlavy je široký jen 200 metrů. Je tím daná extrémí linerita Stařečky, jiná doprava než pěší existuje v podstatě jen ve směru rovnoběžně se řekou.

Město, které zmizelo, rostlo přirozeně po staletí a jeho podoba odpovídala přirozeným danostem území. Ty byly při vizionářské přestavbě ignorovány - terén překonávají násypy a výkopy, domy byly zbourány a ulice nově trasovány. Vznikl nový průtah, který v místech zbouraného města získal charakter dálnice - minimum přechodů a připojených ulic, profil vyrovnaný tak, aby byla jízda co nejplynulejší . Právě díky takovému přístupu nemá úprava z 80. let schopnost přežít, až příliš křečovitě a technicky totiž plní zadání a normy své doby, nabízí jedno řešení bez připuštění jakýchkoliv alternativ. Potřeby se však velmi rychle změnily a z přesně vypočítaného řešení se stává nefunkční prostor neschnopný trasnformace. Respektování místa je jeden ze základních předpokladů tvorby stabilního území.

Při hledání klíče k celému prázdnému území právě kvůli tomu vyjde na povrch nutnost přesunutí průtahu městem. Právě jeho současné ignorování terénní konfigurace způsobuje nemožnost doplnění městské struktury bez vzniku podivných míst a vztahů.

Zřejmé je, že právě přirozenější trasa průtahu uvolní i prostory, na kterých může město smysluplně růst.

Návrh

Pomocí nového trasování průtahu městem a pojmenování jeho jednotlivých částí vzniknou nové uliční čáry, které celé, dnes velmi nepřehledné území sevřou zpět do jasného tvaru.

Průtah městem klesne podél obchodních domů ve své původní trase. Povede podél bývalé hradební linie, stane se tak článkem mezi centrem města a historickým předměstím, kolem kterého se budou shlukovat významné třebíčské stavby. Vzniká bulvár, na kterém se dojem velkoměsta koncentruje a vyznívá v plné síle. V nejnižším bodě se od obnoveného bulváru odpojí třída vedoucí ven z města podél Stařečského potoka. Dojem klasické městské třídy umocní jasnější traktování ulice na krátké části s rozdílnými charaktery. Ulice tak ztratí svůj dosavadní dojem dálnice. Protější strana této třídy je vymezena strmým svahem údolí, na který město nikdy nevyšplhalo. Stává se tak třetí, celkem přirozenou uliční čarou, která nikdy nezmizela.

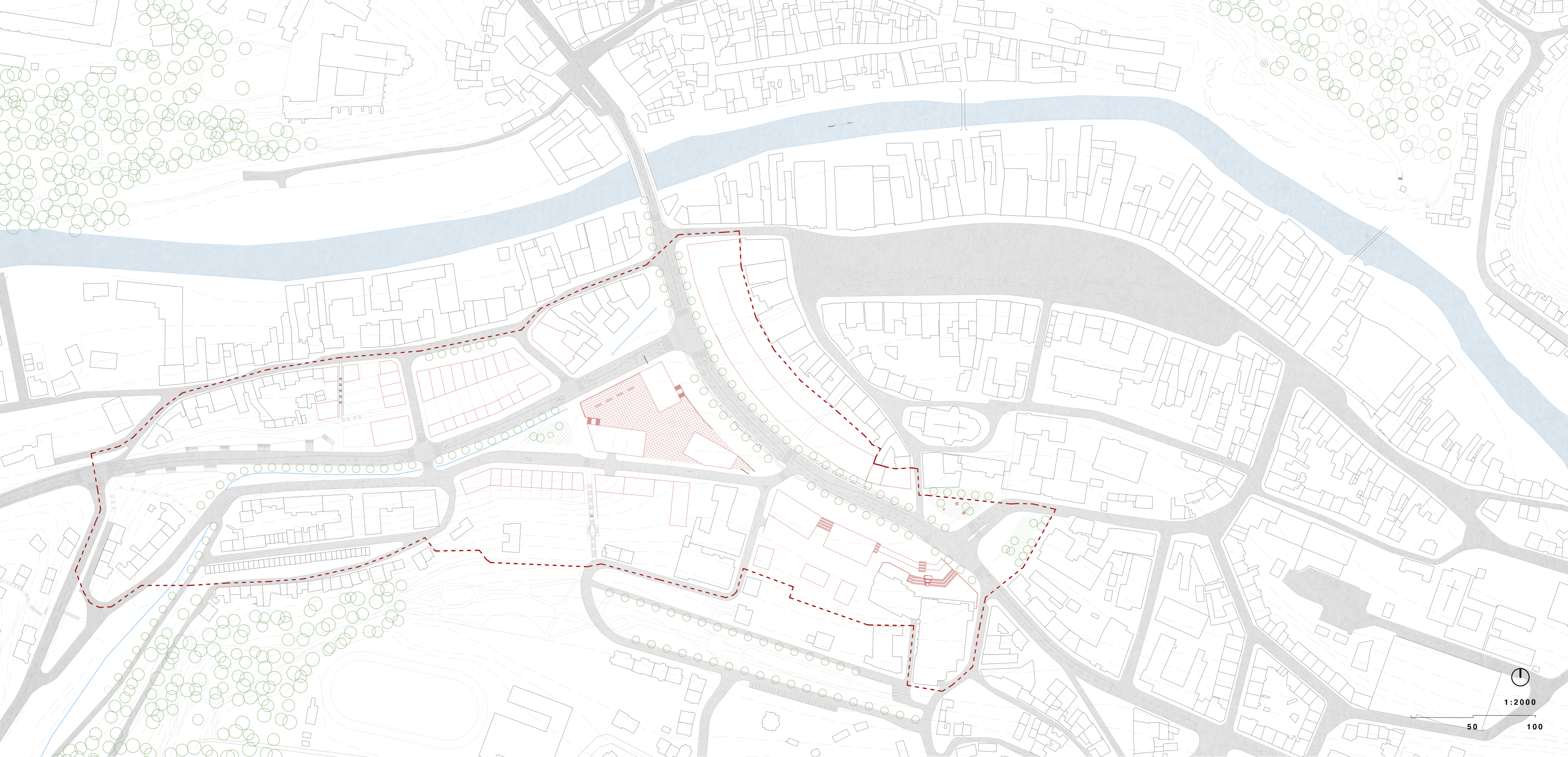
Celé území je tak redukováno do těchto tří uličních čar, které jej velmi zřetelně definují, plynule navazují na zbytky zachovalé městské struktury a znovu definují bloky v úzkých a dlouhých tvarech, které jsou pro hluboké třebíčské údolí typické. Dohromady tyto uliční čáry tvoří trojúhelník, uprostřed kterého se uvolní velký prostor pro vznik atypického trojúhelníkovitého bloku domů. Jeho exkluzivní poloha s výrazným terénním rozdílem, exponovaností a výhledem na obě třebíčské dominanty z něj tvoří místo, které si zaslouží

zváštní zpracování. Špalíček tří domů se zvýšenou platformou, na které vznikne sevřený prostor městské terasy, se stane středobodem nové zástavby.

Mimo hlavní ulice, po kterých se územím projíždí, je třeba dbát na to obecnou prostupnost území pro všechny druhy dopravy. Pěší pohyb hraje ve městě velikosti Třebíče zásadní roli, více než polovina města je z centra dostupná za 15 minut pěší chůze. Především v příčném směru - od řeky ke svahu údolí - je dnes oblast Stařečky špatně průchodná intuitivně, přechody průtahu městem jsou umístěny špatně nebo chybí úplně, celkově pěší trasy ve zbourané Stařečce vůbec nenavazují na okolní ulice a průchody. Možnost přirozeného a pohodlného pobytu městem všemi směry je jedním z předpokladů zapojení nové části do existující struktury města a narušení její extrémně lineární podoby.

Přirozeně trasované ulice v jasné hierarchii, které navazují na stávající části města, vymezi jednotlivé městské bloky. Ty se opět stávají základním stavebním kamenem města, území už není jedno prázdna s jednou funkcí. Struktura je jemnější, jednotlivé bloky jsou na sobě nezávislé, mohou být zastavěny nebo se měnit plynule v čase, celé území se stává stabilnější.

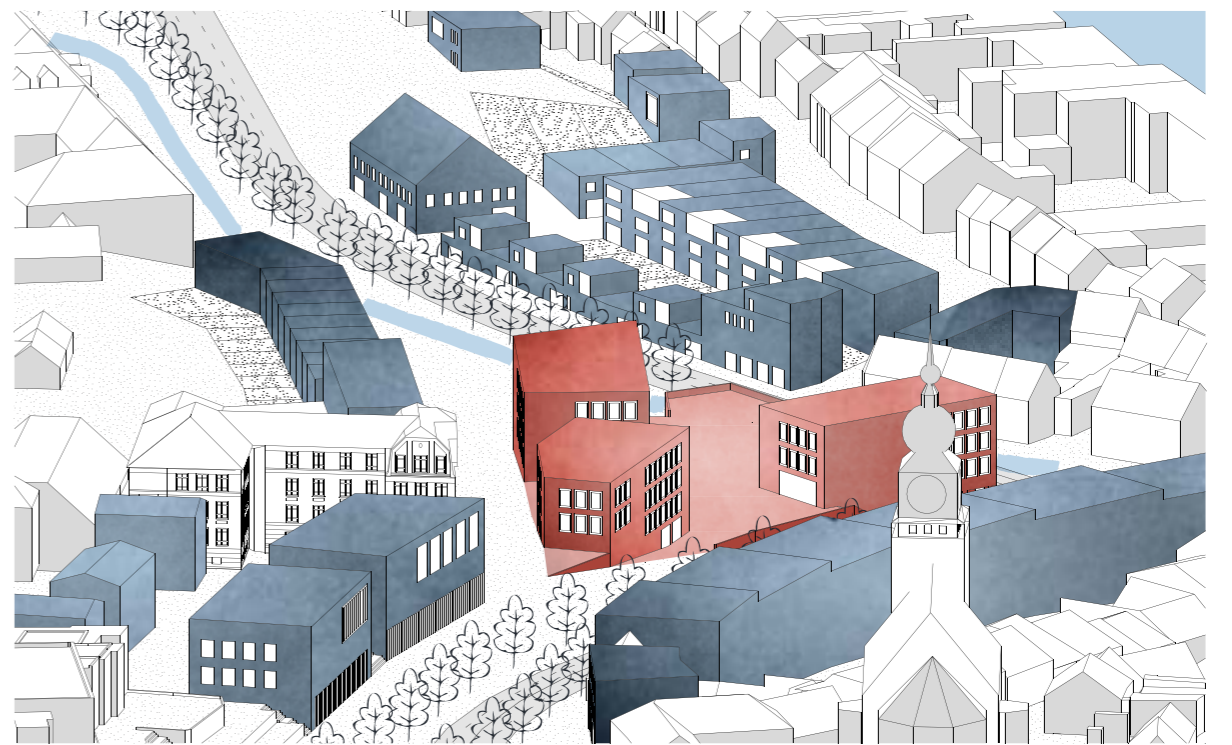
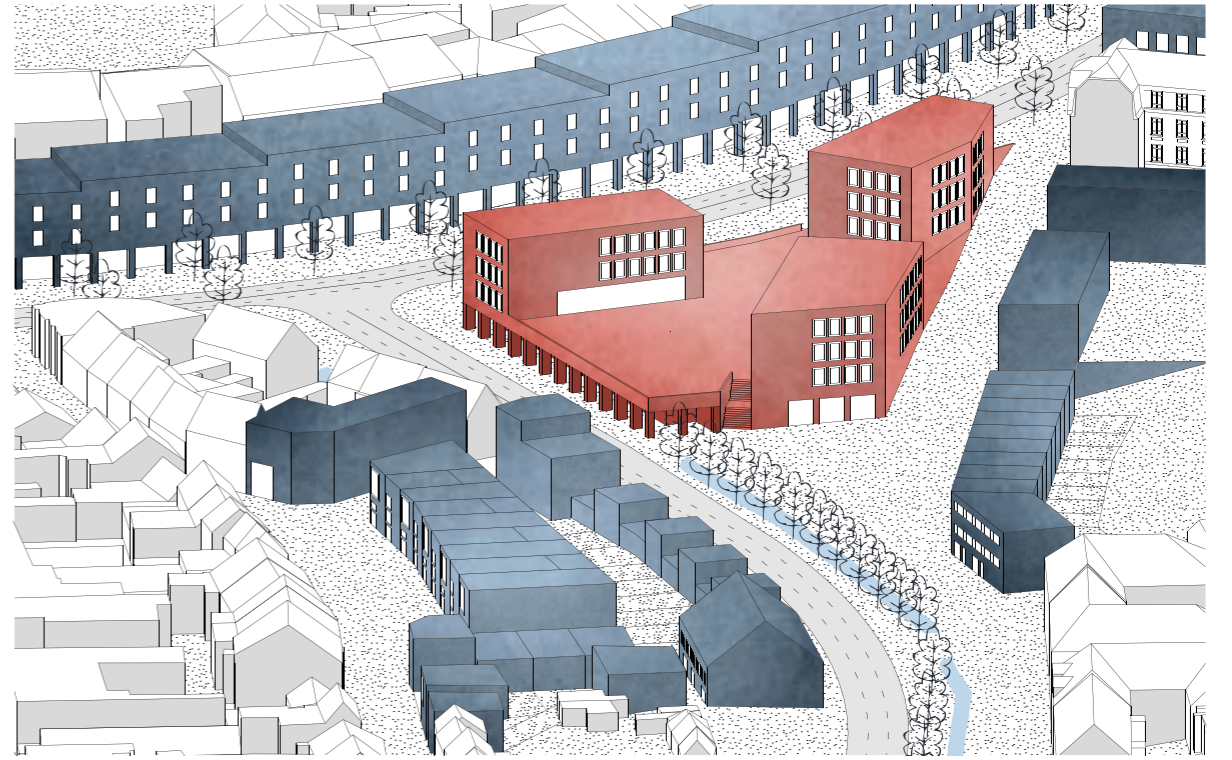
V trasování cest končí vize pro celé území, ta jednotná představa o tom, co se má odehrát na celém území v jednom čase, náráz. Prezentované prostorové a dopravní řešení je soudobý návrh vycházející z akutálních potřeb a ekonomických možností Třebíče, který by měl na místě postupně vyrůst a zároveň umožní i postupné nahrazování, až se dobové potřeby a možnosti změní.

1:2000

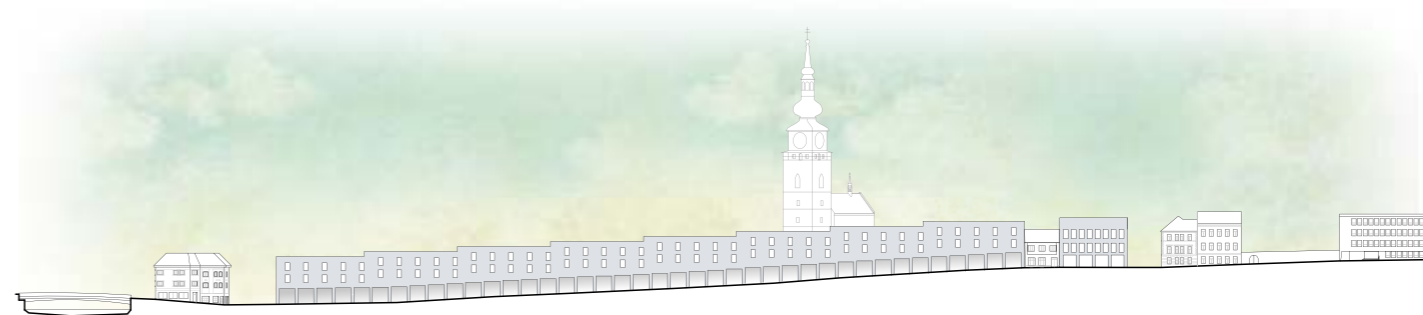
50

100

1:2500
pohled severní

1:2500
pohled východní

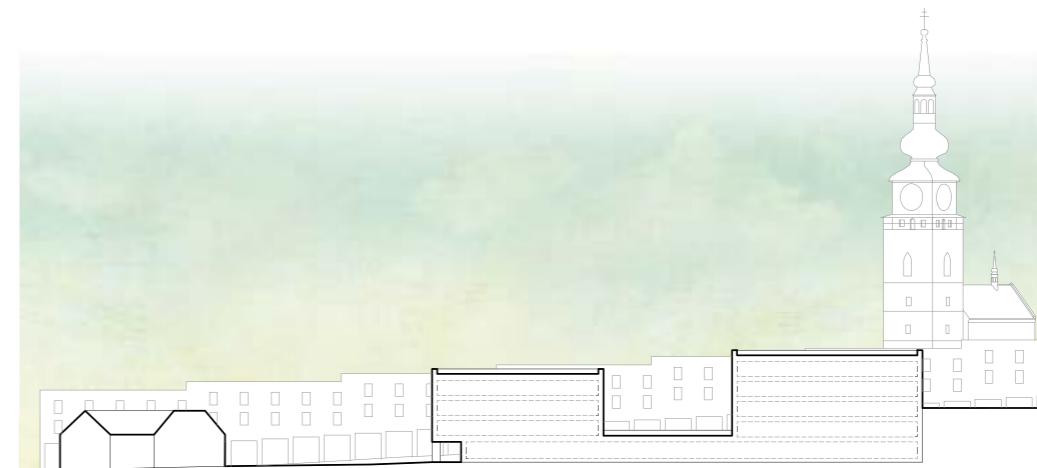

1:2500
pohled jižní

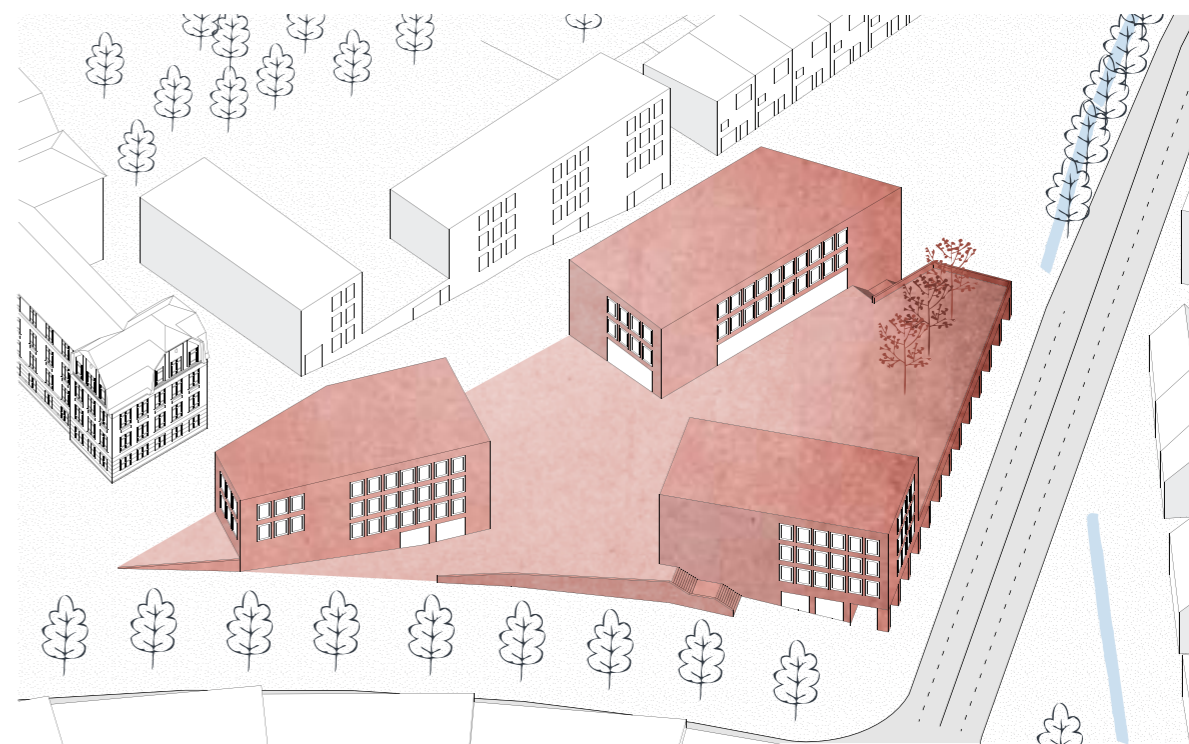
špalíček

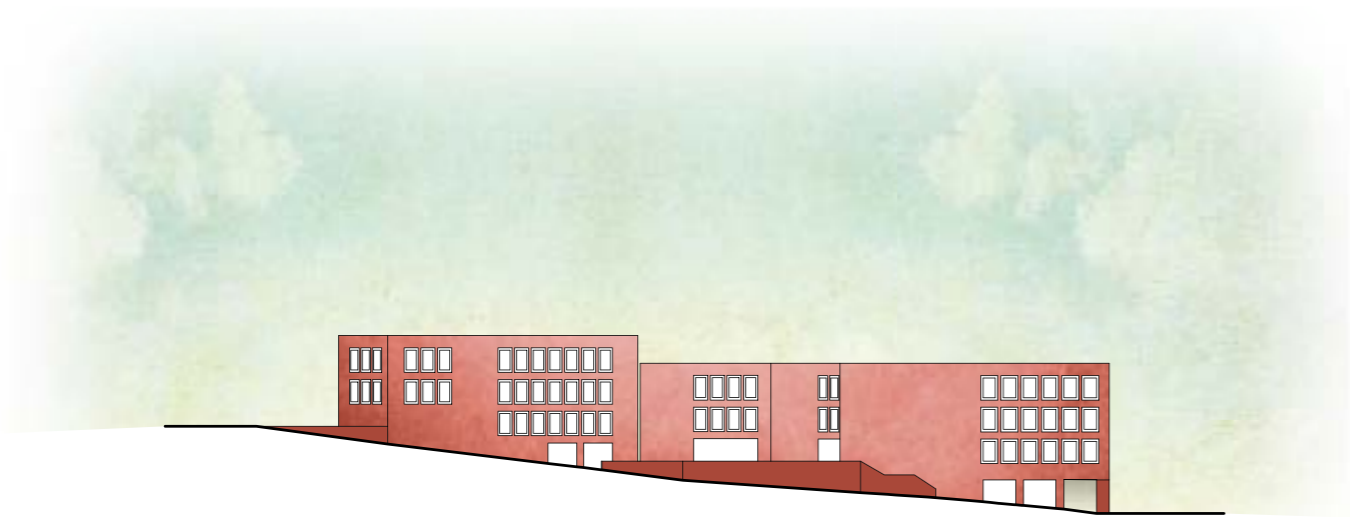

Středobodem celého prostoru se stává stavba špalíčku. Tři objekty vyrůstající z jeho podstavy, ve které je ukryté pozemní parkování, vytvářejí v průhledech ze všech stran různé kompozice. Mezi nimi samotnými vzniká terasa, nový městský veřejný prostor, který v Třebíči zatím chybí. Hlavní náměstí je příliš velké a formální, přírodní parky zase příliš divoké, aby plnili funkci neformálního otevřeného prostoru, kam lidé chodí trávit čas, korzovat, posedět v kavárně nebo jen tak s přáteli na lavičce. Funkční náplň není zásadní, měla by být namíchaná z bytů, kanceláří i veřejných funkcí, aby byl objekt využíván neustále a různými skupinami obyvatel.

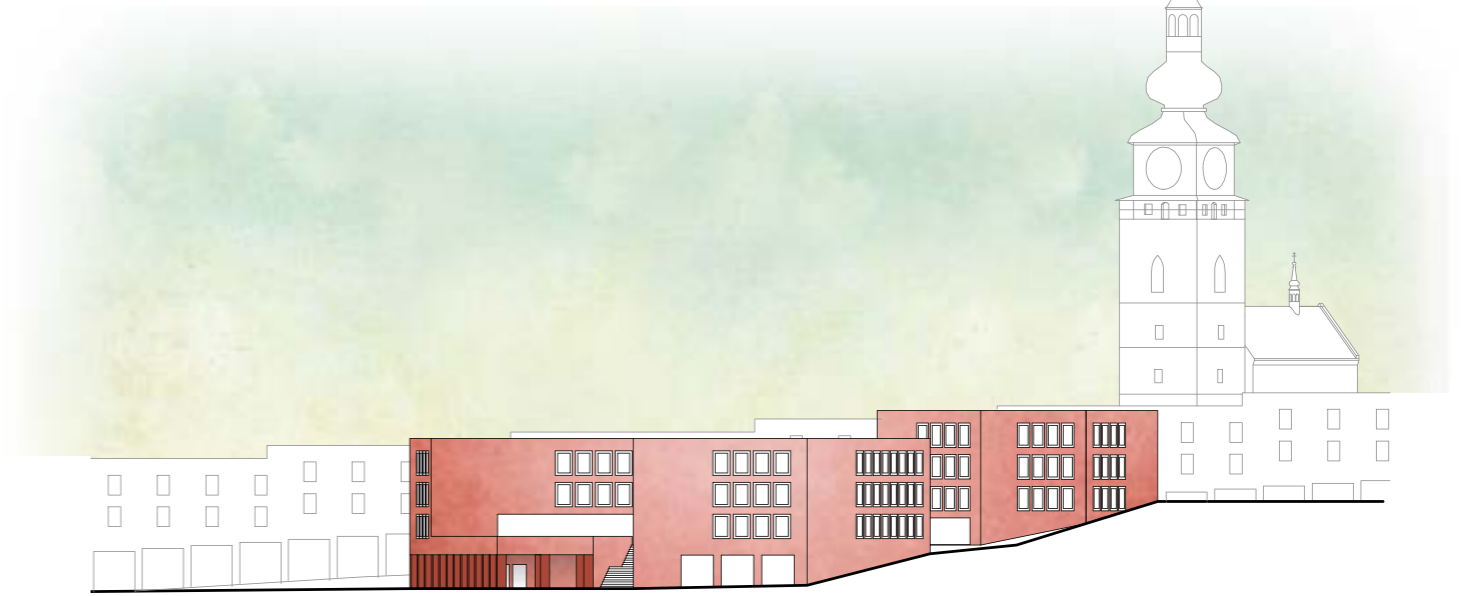

1:1500
řez špalíčkem

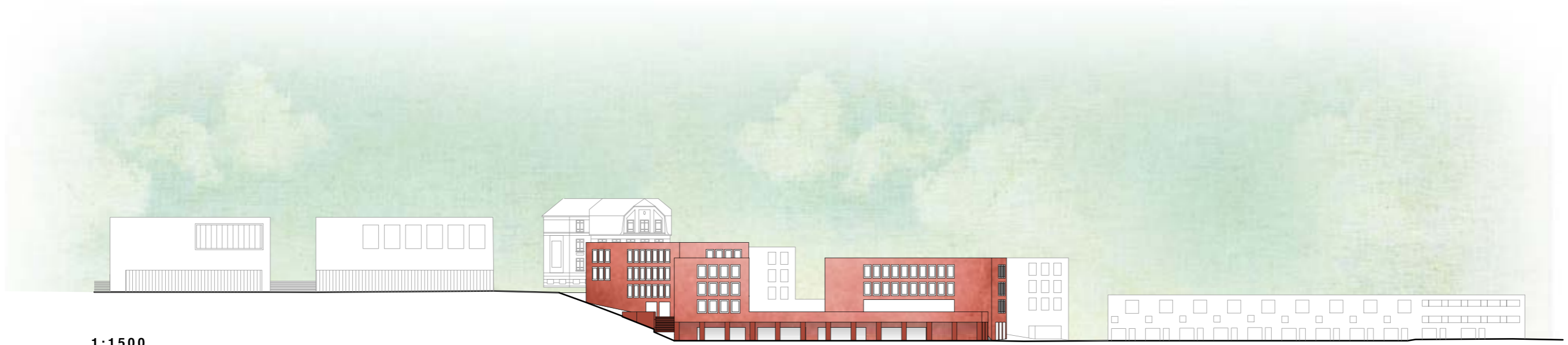

1:1500
pohled západní

1:1500
pohled východní

1:1500
pohled jižní

bulvár

Touha Třebíče po budování velkoměsta je patrná ze staveb dnes lemujících Stařečku. Tento charakter by se však měl koncentrovat do jednoho městského prostoru, aby naplno vyzněl.

Široká ulice plynule klesající podél historického centra města s výhledem na jednu z Třebíčských dominant přímo v její ose má potenciál stát se opravdovým bulvárem s obchody, širokými chodníky a ruchem města, který se bude navzájem doplňovat s historickým náměstím.

Jedná se navíc o nejrušnější část průtahu městem, široký bulvár bude schopný takové množství automobilů lépe pojmut bez toho, aniž by ztratil svůj charakter.

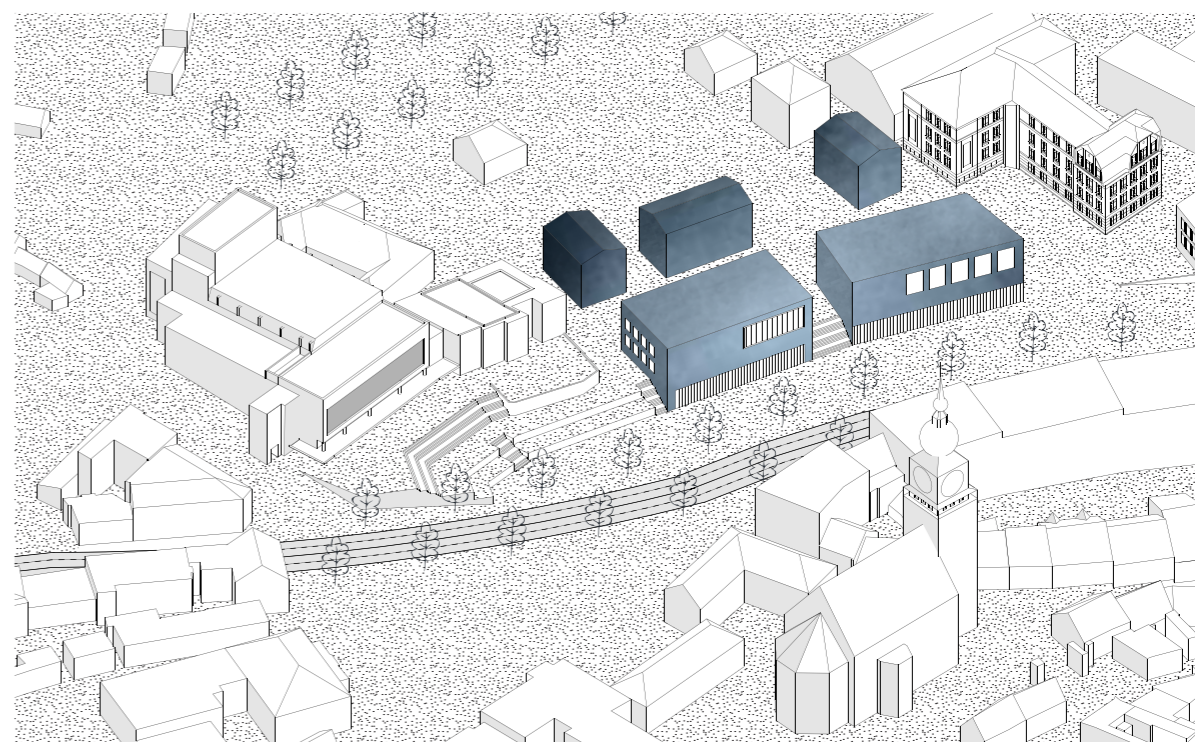

fórum

Budova Fóra a kina Pasáž již dnes slouží jako kulturní centrum Třebíče. Zatímco kino svůj reprezentativní charakter nezapře, budova fóra je bývalý OV KSČ a svou podobou i vztahem k ulici nevytváří dojem přívětivé kulturní instituce, ze své zadní strany navíc znehodnocuje vnitroblok, do kterého jsou otočeny rodinné domy postavené naproti.

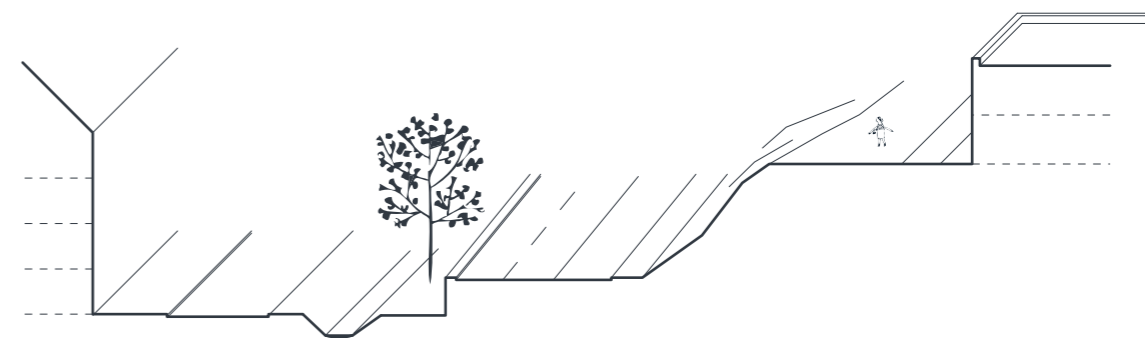
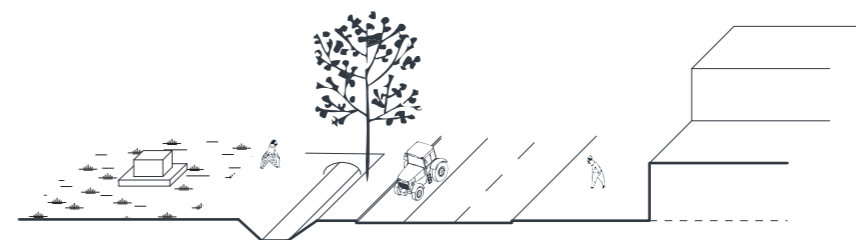
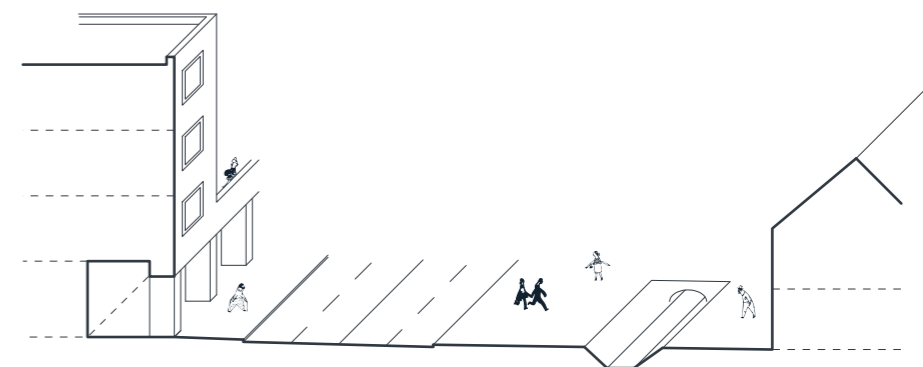
Stavby vzniklé místo budovy fóra mohou plně nahradit jeho současné funkce (Městské kulturní středisko, ZUŠ, přednáškové sály, výstavní prostory, restaurace) v mnohem vlídnější podobě a za nimi v druhém plánu vzniká zástavba domů v menším měřítku uzavírající stávající blok.

městská třída

Zatímco bulvár klesá podél centra města a v celé délce si drží jeden charakter, městská třída, která se od něj odpojuje, začne v centru a vede ven z města. Ve svém průběhu tak přirozeně mění charakter, je lemována různými typy domů a prostorů a stává se jejich spojnicí.

Výrazná heterogenita zástavby Stařečky se tak naplno projevuje právě okolo městské třídy, která se k nim však narozdíl od současného průtahu nestaví zády, ale svou traktací na menší úseky se snaží rozdílné charaktery plynuleji vyrovnávat.

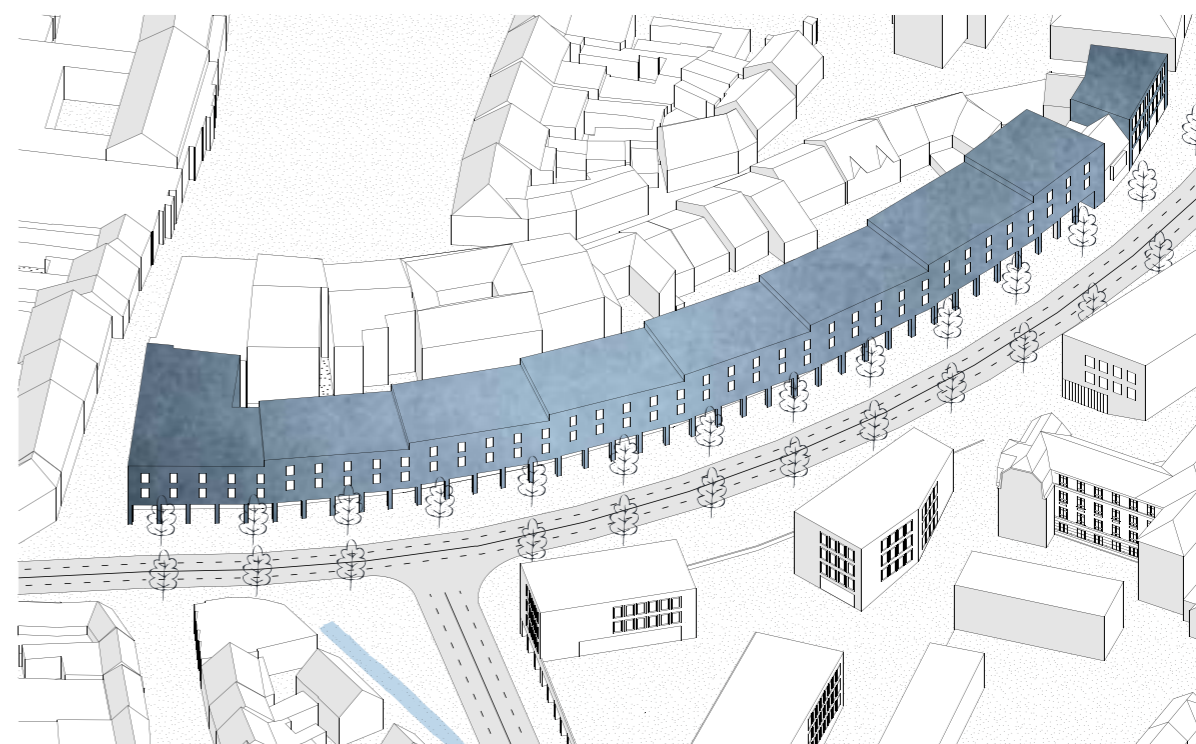

hradební linie

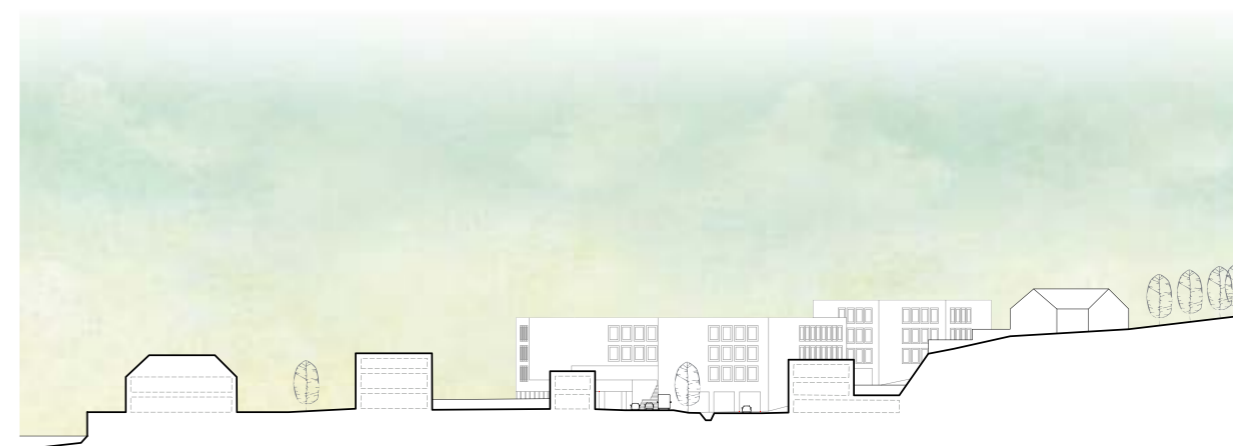
Nový městský bulvár klesá v linii bývalých městských hradeb, které jsou v urbanistické struktuře města stále patrné. Jiné historické schema se do této části bloku nepropisuje. Před pěti obchodními domy, které tu stojí dnes, zde byl městský pivovar.

Díky svému zakřivení se fasáda nikdy neuplatňuje v celé své šíři najednou, plynule stoupá podél terénu a stává se kulisou městského centra, pevně jej drží ve svých hranicích.

Obchody v parteru jsou schované v loubí, které je odděluje od rušné komunikace, dvě patra nad nimi mohou sloužit k bydlení i jako kanceláře. Zásobování obchodů probíhá z vnitrobloku stejně jako dnes.

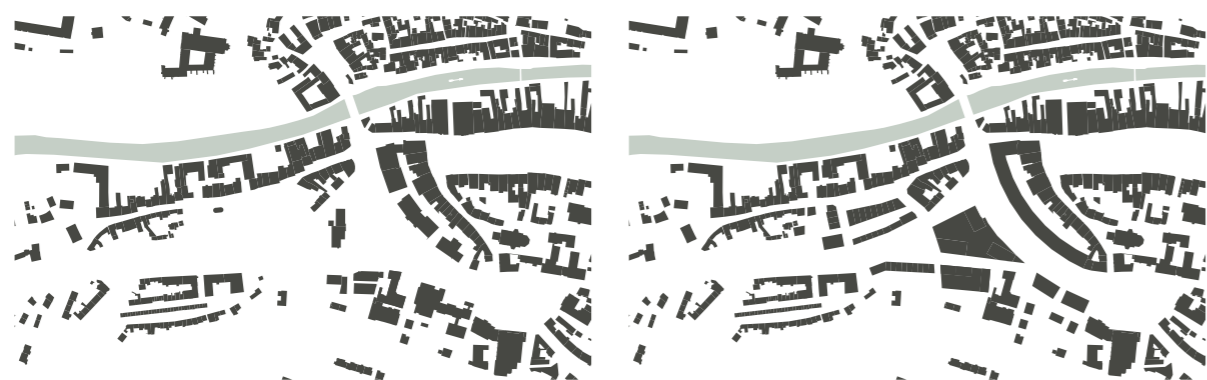
obytný soubor

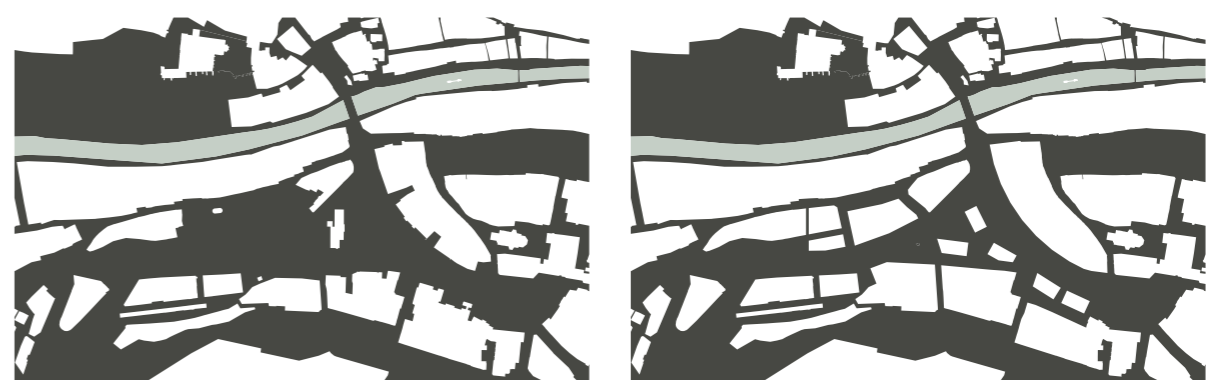
1:1500

Prostoru mezi bulvárem s městskými domy a zbytky historické drobné zástavby na úpatí strmého údolí Stařečky propojují obytné soubory - kompaktní celky přizpůsobující se průběhu ulic a znovu uzavírající zástavbu. Svým měřítkem doplňují existující uliční fronty a vytvářejí útulné obytné ulice. Bydlení v centru města a přitom se zahradou ve vlastním domě se stává vhodnou alternativou k vznikajícím satelitům na kraji města.

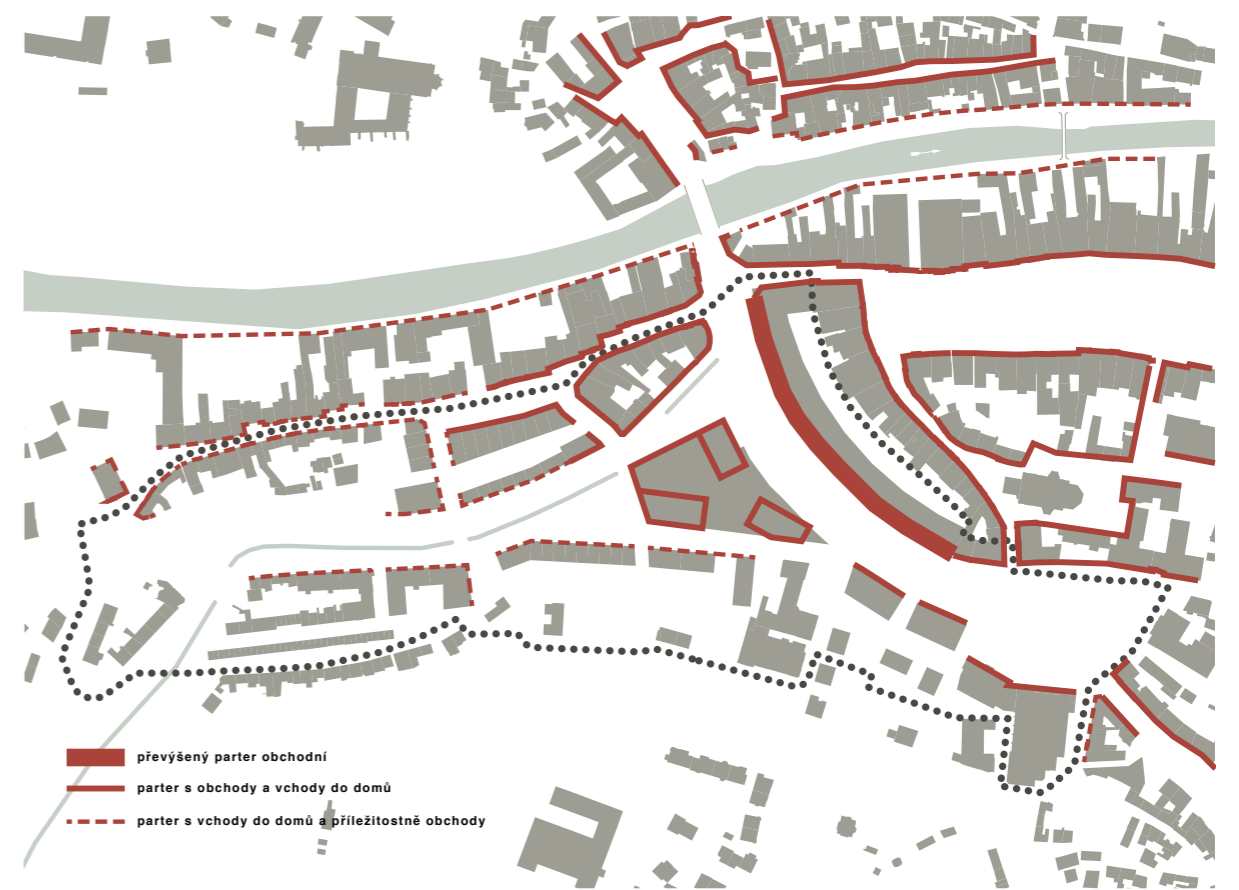
zastavěný / nezastavěný

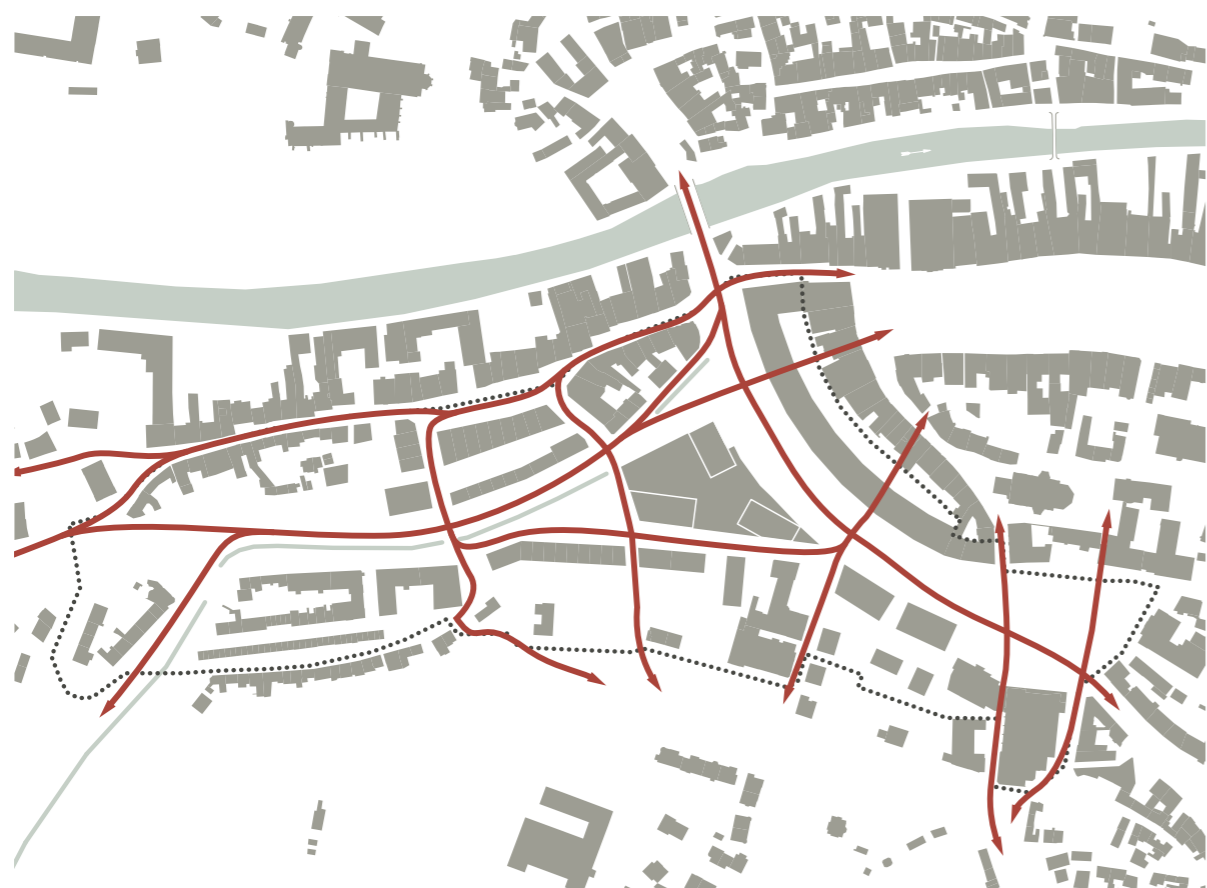
veřejný / neveřejný

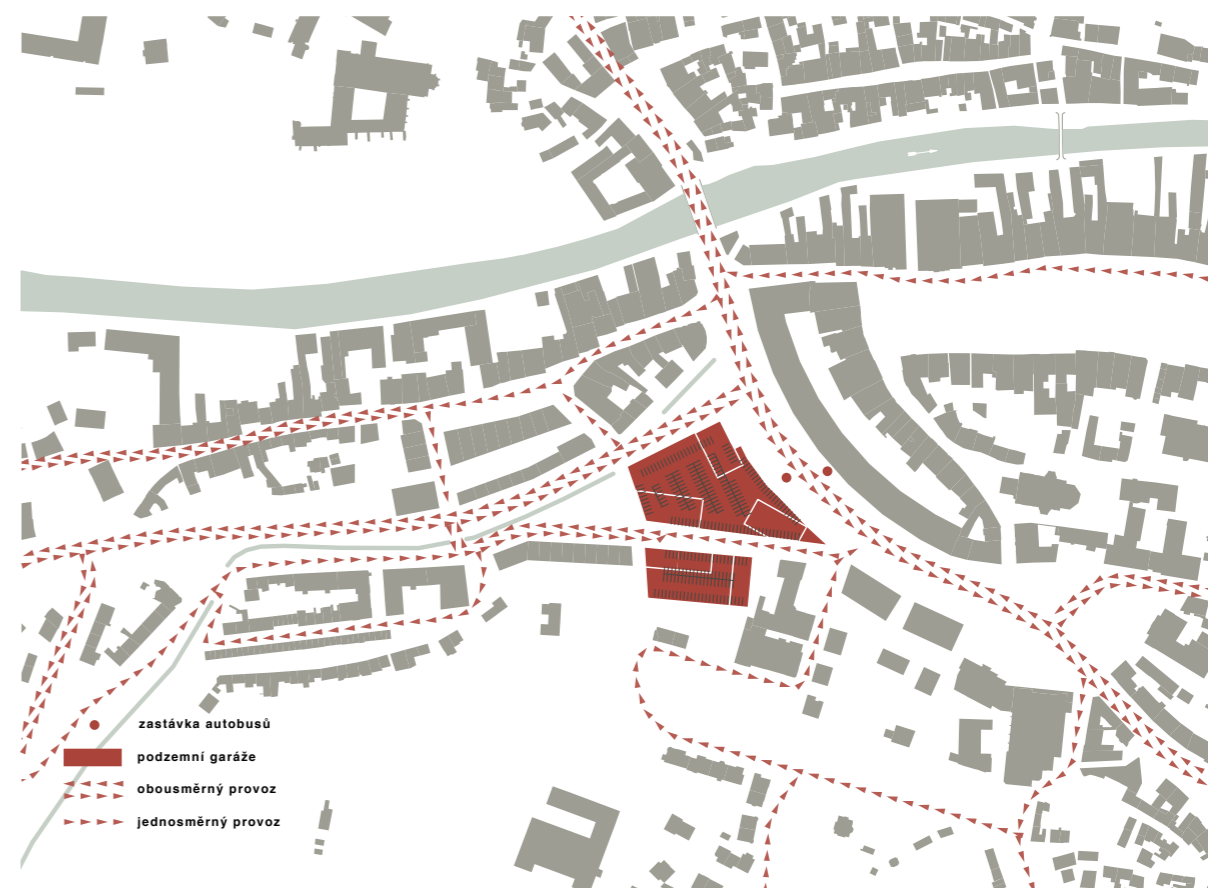
budovy občanského vybavení

využití parteru

pěší prostupnost územím

dopravní systém

bourané objekty

Jedná se o pět celků (dohromady devět objektů), které svou formou, umístěním vůči ulici, prací s terénem a vnitřní dispozicí neodpovídají potřebám města a celé území znehodnocují. Jejich urbanistická i architektonická hodnota není vysoká. Návrh na jejich místě pracuje s objekty, které uliční fronty doplňují citlivěji a vsouladu se záměrem vytvoření přehledné urbanistické struktury.

bourané objekty

bilance

stav

území 122 000 m²
zastavěná plocha 25 000 m²
podlažní plocha 77 700 m²

KZP 0,2
KPP 0,64

90 míst na hromadném
parkovišti zrušeno

návrh

území 122 000 m²
zastavěná plocha 36 600 m²
podlažní plocha 100600 m²

KZP 0,3
KPP 0,83

190 míst v podzemních
garážích navrženo pro
dlouhodobé stání a parko-
vání pro rezidenty

zdroje

literatura

JOURA, Jiří - HEDVÁBNÝ, Miroslav. Třebíč v proměnách, Třebíč: Akcent, 1999. ISBN:80-7268-004-8

BARTUŠEK, Antonín. Třebíč: metropole západní Moravy. Praha: Sportovní a turistické nakladatelství, 1959.

Třebíč: Bazilika sv. Prokopa, židovská čtvrť, židovský hřbitov. Třebíč: Město Třebíč, 2009.

FIŠER, Rudolf, Eva NOVÁČKOVÁ a Jiří UHLÍŘ. Třebíč. I, Dějiny města. Vyd. 2. Třebíč: Blok, 2004. ISBN 80-239-1822-2.

FIŠER, Rudolf. Třebíč. Praha: Historický ústav Akademie věd České republiky, 2001. Historický atlas měst České republiky. ISBN 80-7286-012-7.

mapy

<http://gis.trebic.cz/ags/historie/>
<http://geoportal.cuzk.cz/>

webové zdroje

<http://www.trebic.cz/>
<http://www.mkstrebic.cz/>
<http://www.trebiczije.cz/kontakt/>
<http://scitani2010.rsd.cz/>
<http://www.mzcr.cz/HlukoveMapy/>